

İİÇD

İŞLETME VE İKTİSAT
ÇALIŞMALARI DERGİSİ

 EconJournals
ISSN: 1147-304X

en

tr

Volume: 2 Issue: 1

Cilt: 2 - Sayı: 1

172 | 925

İçindekiler

Araştırma Makalesi

[Demografik Değişkenler ve Dizi Türünün Dizi Tanıtım Mecralarına Etkisi Üzerine Bir Araştırma / Sayfalar: 1-10](#)

Dilek PENPECE, Elife YILMAZ

PDF

[Mersin'in XVII. Akdeniz Oyunları'ndan Beklentileri Üzerine Bir Araştırma / Sayfalar: 11-26](#)

Gulser YAVUZ, Celil ÇAKICI

PDF

Mersin'in XVII. Akdeniz Oyunları'ndan Beklentileri Üzerine Bir Araştırma

Gulser YAVUZ

Mersin Üniversitesi, Turizm Fakültesi, Mersin.
Email: gulseryavuz@hotmail.com

Celil ÇAKICI

Mersin Üniversitesi, Turizm Fakültesi, Mersin.
Email: celilcakici@mersin.edu.tr

ÖZET: Mersin'in XVII. Akdeniz Oyunları'ndan beklentilerini belirlemek amacıyla, yapılandırılmış görüşme yöntemiyle bir araştırma gerçekleştirilmiştir. Görüşmeler; kentin il protokolünde yer alan kurumlar, sivil toplum kuruluşları, turizm sektöründen yöneticiler olmak üzere 25 yönetici ile yapılmıştır. Görüşmeler 2013 Ocak-Haziran ayları arasında yapılmıştır. İçerik analiziyle elde edilen bulgular, katılımcıların en çok kent ekonomisinde canlanma, kent reklam ve tanıtımı ile kentin kültür mozağının tanıtımı, kentin turizm gelişimine katkı, sosyal ve kültürel etkileşim gibi beklentilerinin bulunduğunu göstermektedir. Yerel işletmelerin oyunlara hazırlık sürecinde dışarıda bırakılmaları nedeniyle beklentilerinin kalmadığını ifade etmeleri, çalışmanın önemli bir bulgusunu oluşturmaktadır. Çalışma kentin bu etkinlik kapsamında; konaklama kapasitesi yetersizliği, ulaşım, çevre ve altyapı sorunları ile kentte kurumlar arası işbirliği ve turizmde örgütlenememe gibi yönetimsel sorunları da bulunduğunu ortaya koymaktadır.

Anahtar Kelimeler: Spor Etkinlikleri; Akdeniz Oyunları; Mersin; Beklenti

JEL Kodu: D84; G14; L83

A Research on Mersin's Expectations from the XVIIth Mediterranean Games

ABSTRACT: Structured interviews had been conducted to determine the expectations of Mersin from XVIIth Mediterranean Games. Interviews were held with twenty five top managers who were selected from the list of city protocol, presidents of some non-governmental organizations and managers from the tourism industry. Interviews were executed from January to June, 2013. The findings, obtained from content analysis, showed that the participants had mostly some expectations such as the economic revival, promotion of cultural mosaics of the city, contribution to tourism development, social and cultural interaction. Local enterprises' statements on having no expectations anymore due to being excluded from the preparation process to the games formed one of the major finding of the research. It was also found that the city has some administrative problems such as the lack of accommodation capacity, transportation problems, deficiencies in infrastructure and environment, the lack of cooperation among the organizations and inability to create a high-level organization in tourism.

Keywords: Sports event; Mediterranean Games; Mersin; Expectation

JEL Code: D84; G14; L83

---

1. Giriş

Etkinlik, katılımcılar üzerinde bir etkinin yaratılması için dikkatli bir şekilde tasarlanmış deneyim olarak tanımlanabilmektedir (Argan, 2013: 3). Tarihsel süreçte insanların ortak amaçlara ulaşma, toplumsal birleşmeyi sağlama gibi belli başlı ihtiyaçlarını gidermede yaygın bir yol olarak kullandığı etkinlikler, zaman içerisinde kurumların, kentlerin ve ülkelerin rekabet amacıyla odaklandığı önemli bir stratejik girişim haline gelmiştir (Pira, 2004: 31). Günümüzde etkinlikler, turizmin de önemli bir motive edicisi olarak çoğu destinasyonun pazarlama ve geliştirme planları içerisinde önemli bir araç olarak yer almaktadır. Buna paralel olarak uluslararası turizmin önemli ve

hızla gelişen bir bölümü haline gelen “Etkinlik turizmi” de literatürde geniş çapta araştırmalara konu olmaktadır (Getz, 2008: 403-405).

Literatürde etkinlik türleri konusunda birbirinden farklı birçok sınıflandırmaların yapıldığı görülmektedir. Bu farklılığın altında yatan neden etkinliği değerlendirenlerin bakış açısı ve değerlendirme kriterlerinin değişikliğidir (Argan, 2013: 3). Bir kısım araştırmacı etkinlikleri; katılımcı sayısı, medya ilgisi, altyapı, maliyet, sağladığı yararlar bakımından büyüklüklerine ve ölçeklerine göre kategorize ederken, bir kısmı ise içeriklerine göre sınıflandırmaktadır (Basım ve Argan, 2009: 291; Babacan ve Göztaş, 2011: 9). Roche (2000: 4), etkinlikleri büyüklük ve ölçeklerine göre dört başlık altında incelemiştir. Bunlar; local (yerel), hallmark (damga), special (özel) ve mega etkinliklerdir. Tassiopoulos (2005: 10), etkinlikleri sınıflarken; planlanma, kendine özgü ve özel olma, büyüklük kriterlerini kullanmıştır.

Akdeniz Oyunları, kıtalararası düzeyde dünyadaki önemli çoklu spor organizasyonlarından birisidir (Cankalp, 2002: 98; Bjelac ve Radovanovic, 2003: 264). Bjelac ve Radovanovic (2003: 264-266) spor etkinliklerini sınıflandırırken bunları; önemine, yeri ve zamanına göre kategorize etmiş ve Akdeniz Oyunları’na kıtalararası spor etkinlikleri başlığı altında yer vermiştir. Bu çalışmada, Mersin’in Akdeniz Oyunlarından beklentileri, şehrin yönetiminde söz sahibi olanlarla yapılan görüşmelere bağlı olarak sunulmaktadır.

2. Spor Etkinliklerinden Beklentiler

Etkinlikler içerik açısından incelendiğinde, bunlar arasında spor etkinliklerinin çeşitlilik ve kapsam bakımından ön planda olduğu anlaşılmaktadır. Geçmişten günümüze spor etkinliklerinin toplumlar üzerinde ekonomik, sosyal, politik ve teknolojik etkisi bulunmaktadır (Argan, 2013: 3). Özellikle uluslararası spor etkinlikleri 1970’den beri turizmi desteklemek ve yerel ekonomik gelişmeyi teşvik etmek için kullanılmaktadır ve günümüzde spor etkinliklerinin ekonomik kalkınma ve kentsel yenilenme için katalizör olabileceği görüşü genel kabul görmüş bir düşüncedir (Wilson, 2006: 57). Bu düşüncelerle günümüzde ülkeler ya da kentler çeşitli beklentilerle uluslararası spor etkinliklerine ev sahibi olmak için kıyasıya mücadele etmektedir.

Ülkeler veya kentlerin, etkinlikler düzenlemek ya da büyük ölçekli etkinliklere ev sahibi olma çabası içerisine girmelerinin temelinde çeşitli beklentiler bulunmaktadır. Bu beklentiler etkinliğin ekonomik, turizme dönük, fiziksel (çevresel), sosyo-kültürel, psikolojik ve siyasi etkileri ile ilgilidir (Çakıcı ve Yavuz, 2012: 18-26). Özellikle büyük ölçekli etkinliklerin öncelikle gerçekleştiği bölgede prestij ve saygınlık kazandırması yanında (Argan, 2013: 8), yerel/bölgesel ekonomik katkı, kent veya bölge imajını geliştirme, turizm endüstrisini geliştirme, kent gelişimi ve yenilenmesinde katalizör görevi görme, yatırım ve ticarete artış ile iş imkanları yaratma, uluslararası düzeyde tanınırlık sağlama, destinasyonun pazarlamasına katkı sağlama, iletişim-ulaşım olanakları geliştirme gibi olumlu etkileri bulunmaktadır (Soteriades ve Dimou, 2008: 574-577; Yuen, 2008: 34; Moreira, 2009: 45-48; Dwyer ve Forsyth 2009: 481). Olumsuz etkiler ve risklerin başlıcaları ise: beklentinin karşılanamaması, etkinliğin maliyeti, etkinliğin ekonomik etkisinin geçiciliği, boykot/skandal riskleri, yatırımların atıl duruma düşmesi ve çevrenin olumsuz etkilenmesidir (Moreira, 2009: 45-48; Soteriades ve Dimou, 2008: 574-577; Dwyer ve Forsyth 2009: 481).

Spor etkinliklerine ev sahipliği gelişmiş ve gelişmekte olan ülkeler için popüler bir fenomen haline gelmiş olsa da, birtakım zorlukları da beraberinde getirmektedir. Büyük spor etkinliklerinin ev sahibi kente maliyetleri, faydalarından fazla olabilmektedir. (Amenumey ve Amuquandoh, 2010: 39). Spor etkinliklerinin ev sahibi kente etkileri, fayda ve maliyetleri ile ilgili çok sayıda çalışma yapılmış ve özellikle ekonomik etki üzerinde durularak farklı görüşler ortaya atılmıştır. Etkinliğin büyüklüğü ile ev sahibi bölge ve topluma olan etkisi arasında olumlu korelasyon olduğu genel kabul görmüş bir düşünceyken (Soteriades ve Dimou, 2008: 573); Daniels ve Norman (2003), çalışmalarında periyodik küçük spor etkinliklerinin büyük organizasyonlara kıyasla daha fazla ekonomik fayda sağladığı sonucuna ulaşmışlardır (aktaran Dansero ve Puttilli, 2010: 323).

Büyük ölçekli spor etkinliklerinin tam maliyetini ölçmenin aslında oldukça zor olduğu belirtilirken (Yuen, 2008: 30; Solberg ve Preuss, 2007: 232); Gratoon, Dobson ve Shibli (2000) farklı spor etkinliklerini karşılaştırdıkları çalışmalarına dayanarak etkinliğin başarısının sadece kar ve zarar esasına göre değerlendirilmemesi gerektiğini vurgulamaktadır. Yazarlara göre; etkinliklerin büyük olumlu etkileri doğrudan ekonomik faydalarıyla sınırlı olmamakta, aynı zamanda ev sahibi kente

yapılan tesis gibi yatırımlarla gelecekteki turist hareketlerinde ve kentin görünürlüğüne arttırmada da fayda yaratmaktadır (aktaran Dansero ve Puttilli, 2010: 323).

Spor etkinliklerinin fayda ve maliyetlerine odaklı çalışmaların yanı sıra; literatürde kentlerin niteliklerini konu alan çalışmalar da mevcuttur. Spor etkinliklerinin gerçekleştirilebilmesi kentlerin mevcut nitelikleriyle yakından ilgili olarak görülmektedir. Bazı kentlerin büyük spor etkinliklerini sahneleyebilecek alt yapıları mevcut olmakta ve bunlar çok düşük seviyede yatırımlara ihtiyaç duymakta iken bu özelliğe sahip olmayan kentler önemli ölçüde yatırım yapmak durumunda kalmaktadır. Hatta bu etkinliklere ev sahibi olan kentin alt yapı giderleri bazen etkinliğin bölgesel ekonomik faydalarını ve altyapı gereksinimlerini bile aşmaktadır (Solberg ve Preuss, 2007: 213-216).

Bunun dışında etkinliğin gerçekleştiği tesis ve mekânların sürdürülebilir kullanımı zor olmakta ve bunlar atıl duruma düşebilmektedir (Amenumey ve Amuquandoh, 2010: 39). Bu durumun önüne geçmek için, ulusal ve uluslararası etkinlik girişimleriyle yeniden kullanma yeteneğini geliştirmek gerekmektedir (Dansero ve Puttilli, 2010: 337). Asker (2010: 99), Türkiye'de Formula yarışları sonrası bunun gerçekleştirilemediğini, Türkiye'de beklentilere yanıt veremeyen bu spor etkinlikleri sonrası, tesisin atıl duruma düşerek yıllık 5 milyon dolar olan bakım masraflarının da üstlenildiğini belirtmektedir.

3. Araştırmanın Amacı

Mersin'in 2013 Akdeniz Oyunları'na ev sahibi olma çabaları sonuç vererek, Haziran 2011'de Uluslararası Akdeniz Oyunları Komitesi ile sözleşme imzalanmış ve bu doğrultuda bu büyük etkinlik için hazırlıklara başlanmıştır. Akdeniz Oyunları, Olimpiyat Komitesi'nin yönetiminde gerçekleştirilen, Akdeniz'e kıyısı olan Asya, Afrika ve Avrupa'dan 25 ülkenin katılımıyla, dört yılda bir düzenlenen ve 15 gün süren bir etkinliktir. Akdeniz'e kıyısı olan kentlerde yapılmasına karar verilen etkinliğin ilki 1951 yılında Mısır'ın Alexandria kentinde düzenlenmiştir (<http://www.cijm.org.gr/en/history>). Son olarak 2009 yılında İtalya'nın Pescara kentinde 3.500'ü sporcu olmak üzere 18.290 kişinin katılımıyla gerçekleşmiş olan oyunlara 2013'de Mersin'e yaklaşık 25.000 katılımcının gelmesi öngörülmüştür (Taşkın, 2011: 28-31).

Akdeniz Oyunları gibi her hangi bir etkinlik bağlamında, etkinliğin gerçekleştirildiği bölge halkı etkinliğin önemli paydaşlarından birisi olmak durumundadır (Argan, 2013: 36). Bu nedenle görüşleri ve beklentileri oldukça önem taşımaktadır. Dolayısıyla bir etkinliğin ev sahipliğinin başarılı geçmesi, bir anlamda dolaylı olarak ilgili destinasyonda turizmin gelişimine başarılı şekilde hizmet edilebilmesi için bölge sakinlerinin bu konudaki düşüncelerinin belirlenmesi gerekmektedir (Amenumey ve Amuquandoh, 2010: 38). Örneğin 2006 Kış Olimpiyat Oyunları'nda oyunların hazırlığındaki ilk adım olarak Turin otoriteleri, yerel liderleri ve kurumları; kamuoyu beklentilerini, sorunları ve toplumun endişelerini anlamak için halkın düşüncelerinin araştırılması gerektiğini düşünmüşler ve bu yönde araştırmalar yapmışlardır (Guala, 2009: 21). Jie ve Yan (2010), yerel halkın algısını ölçmenin gelecekte yapılacak diğer büyük organizasyonlar ile ilgili "yerel halkın" tepkilerinin tahmin edilmesi ve yönetilmesi konusunda kullanılabilirliğini önermektedir (aktaran Şimşek, 2011: 384). Bölge sakinlerinin turizm ve/veya mega etkinlikler hakkında algı araştırmalarında ekonomik, sosyal, kültürel ve çevresel etkilere odaklanılmıştır (Amenumey ve Amuquandoh, 2010: 38).

Birçok etkinlikte olduğu gibi, Akdeniz Oyunları'ndan da yerel halkın olumlu veya olumsuz beklentileri söz konusu olmaktadır. Bu beklentilerin etkinlik öncesi belirlenmesi, her şeyden önce etkinlik gerçekleşmeden önce yürütülecek halkla ilişkiler ve destek sağlama çalışmaları için önemli olmaktadır. Bu çerçevede; araştırmanın amacı, Akdeniz Oyunları'ndan Mersin'in beklentilerinin tespit edilmesi olarak belirlenmiştir. Kentin dinamiklerinin beklentilerinin belirlenmesiyle, bundan sonra düzenlenebilecek etkinliklerde bu beklentileri karşılayabilecek şekilde planlama, yönetim ve etkinliği gerçekleştirmeye katkıda bulunulması hedeflenmektedir. Kentin etkinlik temelinde sorunlarının belirlenmesinin de bu sorunlara dikkat çekmede ve çözüm yolları sunma konusunda bir yol gösterici olacağı düşünülmektedir. Bu çerçevede, araştırmada yanıtları aranan temel sorular aşağıda belirtilmiştir.

- 2013 Akdeniz Oyunları'ndan beklentiler (ekonomik, sosyal, kültürel ve çevresel) nelerdir?
- 2013 Akdeniz Oyunları açısından Mersin'in alt yapı, üst yapı ve insan kaynağı olanakları açısından durumu nedir?
- 2013 Akdeniz Oyunları kapsamında Mersin'de yapılacak tesislerin oyunlar sonrası atıl kalma durumu nedir?

4. Araştırmanın Yöntemi

Araştırmada verilerin toplanmasında “görüşme tekniği” uygulanmıştır. Görüşme, sözlü iletişim yoluyla genellikle yüz yüze yapılan veri toplama tekniği olup; sosyal bilimlerde sık kullanılan, etkili veri toplama tekniklerinden biridir. Bu yolla görüşülen kişinin bakış açısı, deneyimleri, tutumları, düşünceleri ve tepkileri gibi gözlenemeyenler de anlaşılmaya çalışılmaktadır. Araştırmada; her görüşülen bireye önceden oluşturulmuş olan bir dizi sorunun aynı tarz ve sırada sorulduğu görüşme türü olan “standartlaştırılmış (yapılandırılmış) açık uçlu görüşme” uygulanmıştır (Yıldırım ve Şimşek, 2008: 119-123; Karasar, 2009: 165). Bu nedenle, Akdeniz Oyunları 2013’den beklentiler ve mevcut sorunlar hakkında fikir verebilecek olan Mersin il protokol listesinde yer alan kurum yöneticileri, sivil toplum kuruluşu yöneticileri, seyahat acentaları sahip veya yöneticileri, otel yöneticileri vb ile görüşülmüştür. Görüşmeler 2013 yılı Ocak-Haziran ayları arasında gerçekleştirilmiştir. Görüşülecek kişilerin seçiminde Mersin kamuoyunu temsil edebilecek bir örneklem oluşturmaya özen gösterilmiştir. Çalışmaya katılmayı kabul eden 25 kişiye, araştırma amaçları doğrultusunda daha ayrıntılı hale getirilen aşağıdaki sorular yöneltilmiştir:

1. 2013 Akdeniz Oyunları’ndan ekonomik beklentileriniz nelerdir?
2. 2013 Akdeniz Oyunları’ndan sosyal beklentileriniz nelerdir?
3. 2013 Akdeniz Oyunları’ndan kültürel beklentileriniz nelerdir?
4. 2013 Akdeniz Oyunları’ndan çevresel beklentileriniz nelerdir?
5. 2013 Akdeniz Oyunları açısından Mersin’in sorunları nelerdir?
6. 2013 Akdeniz Oyunları için Mersin’in alt yapı olanaklarını nasıl değerlendiriyorsunuz?
7. 2013 Akdeniz Oyunları için Mersin’in üst yapı olanaklarını nasıl değerlendiriyorsunuz?
8. 2013 Akdeniz Oyunları için Mersin’in insan kaynağı olanaklarını nasıl değerlendiriyorsunuz?
9. Bu etkinlik kapsamında Mersin’e yapılacak yatırımların atıl kalma olasılığını nasıl değerlendiriyorsunuz?
10. 2013 Akdeniz Oyunları için Mersin ne tür desteğe ihtiyaç duymaktadır.

Görüşmeler yoluyla elde edilen veriler içerik analizine tabi tutulmuş, ayrıca bulguların sunumunda betimlemelere de başvurulmuştur. Araştırmada öncelikle toplanan verilerin araştırma sorularına ilişkin olarak hangi sonuçları ortaya koyduğunu belirlemek için “betimsel analiz” yapılmıştır. Ardından, toplanan verileri açıklayabilecek kavramlara ve ilişkilere ulaşma temel amacıyla kavramsal kodlama ve sınıflama yoluyla temaların ve bu temalar arasındaki anlamlı ilişkilerin ortaya çıkarıldığı içerik analizine başvurulmuştur (Yıldırım ve Şimşek, 2008: 222-228).

5. Bulgular

Araştırmaya katılmayı kabul eden 25 kişiden 2’si milletvekili, 2’si rektör/rektör yardımcısı, 1’i baro başkanı, 2’si belediye başkanı, 1’i siyasi parti il başkanı, 1’i Turizm Uygulama Araştırma Merkezi Müdürü, 1’i MEÜ Beden Eğitimi Yüksekokulu Müdürü, 1’i Mersin Turizm Platformu Başkanı da olmak üzere 5’i seyahat acentası sahibi, 1’i otel yöneticisi, 1’i TRT müdürü, 1’i İŞKUR müdürü, 7’si kentin önemli dinamiklerinden dernek, oda ve sivil toplum kuruluşu yöneticileridir. Mersin Valisi ile yapılan görüşme, arzu edilen düzeyde gerçekleşmemiştir.

5.1. Akdeniz Oyunları’ndan Ekonomik Beklentiler

Tablo 1’de katılımcıların 2013 Akdeniz Oyunları’ndan ekonomik beklentileri yer almaktadır. Birinci araştırma sorusunda elde edilen 10 ifade, “oyunlar döneminde ekonomik beklentiler” ve “uzun vadeli ekonomik beklentiler” şeklinde iki kategoride birleştirilmiştir. Oyunlar dönemindeki ekonomik beklentiler, tüm ekonomik beklentilerin yaklaşık üçte ikisini oluşturmaktadır. Oyunlar dönemindeki ekonomik beklentilerin ilk sırasında “kent ekonomisinde canlanma” yer almaktadır. 25 katılımcıdan 22’si, kent ekonomisindeki canlanmadan söz etmiştir. Ayrıca esnafa ve konaklama işletmelerine katkı dile getirilenler arasındadır.

Beş yıldızlı bir konaklama işletmesinin görüşmecisi; henüz Akdeniz Oyunları başlamadan hazırlık için gelen organizasyon üyeleri, komite üyeleri ve hükümet yetkilileri konaklaması sayesinde otel odalarının tamamen dolu olduğunu, ekonomik açıdan memnun olduklarını belirtmiştir. Tüm odalarının diğer oteller gibi oyunlar süresince komite tarafından satın alındığını belirtmiş ancak fiyatı açıklamamıştır. İşletmelerine ekstra satışlarla 2 milyon TL katkı, kente ise 30 milyon TL katkı beklentilerinin olduğunu ifade etmiştir. Bu beklenti dışında, genel ekonomik gelir beklentisi ile ilgili olarak görüşmeciler tarafından birbirinden oldukça farklı tahminler yapılmıştır. Dört görüşmeci ise bu

tahmini yapmanın oldukça zor olduğunu ifade etmekte ve “gelir tahmini yapmak zor” görüşü bu kategorinin son ifadesini oluşturmaktadır.

Tablo 1. Akdeniz Oyunları'ndan Ekonomik Beklentiler

	KULLANILAN İFADELER	Σ_i	Σ_i (77)	%	% (100)
1-Oyunlar dönemindeki ekonomik beklentiler	(1.1) Kent ekonomisinde canlanma	22	50	44,00	64,94
	(1.2) Esnafa katkı	8		16,00	
	(1.3) Konaklama işletmelerine katkı	6		12,00	
	(1.4) İş yaratma	5		10,00	
	(1.5) İşletmem için beklentim yok	5		10,00	
	(1.6) Gelir tahmini yapmak zor	4		8,00	
2-Uzun vadeli ekonomik beklentiler	(2.1) Kentin turizm gelişimine katkı	9	27	36,00	35,06
	(2.2) Yatırımların sağlayacağı ekonomik katkı	7		28,00	
	(2.3) Kent tanınırlığı/görünürlüğü sayesinde katkı	5		20,00	
	(2.4) Dış ticaret/ticaret artışı	4		16,00	

Beş yıldızlı bir konaklama işletmesinin görüşmecisi; henüz Akdeniz Oyunları başlamadan hazırlık için gelen organizasyon üyeleri, komite üyeleri ve hükümet yetkilileri konaklaması sayesinde otel odalarının tamamen dolu olduğunu, ekonomik açıdan memnun olduklarını belirtmiştir. Tüm odalarının diğer oteller gibi oyunlar süresince komite tarafından satın alındığını belirtmiş ancak fiyatı açıklamamıştır. İşletmelerine ekstra satışlarla 2 milyon TL katkı, kente ise 30 milyon TL katkı beklentilerinin olduğunu ifade etmiştir. Bu beklenti dışında, genel ekonomik gelir beklentisi ile ilgili olarak görüşmeciler tarafından birbirinden oldukça farklı tahminler yapılmıştır. Dört görüşmeci ise bu tahmini yapmanın oldukça zor olduğunu ifade etmekte ve “gelir tahmini yapmak zor” görüşü bu kategorinin son ifadesini oluşturmaktadır.

Konaklama işletmeleri açısından olumlu ekonomik beklenti bulgusu, seyahat acentası sahiplerinin görüşlerine geçerken olumsuz dönüşmüştür. Görüşülen seyahat acentası sahiplerinin tümü “işletmem için beklentim yok” şeklinde bu konudaki düşüncelerini dile getirmiştir. Bu tür etkinliklerin “iş yaratma” konusundaki önemine dikkat çeken görüşmeciler, işletmeleri için başlangıçta ekonomik bir beklentileri olduğunu, ancak zaman ilerledikçe hiçbir ekonomik beklentilerinin kalmadığını belirtmişlerdir. Bu beklentiye 15 numaralı görüşmeci şu sözlerle aktarmaktadır:

...Firma olarak bölgemizde yapılacak olan bu etkinlik için tabi ki “yer” hizmetleri (transferler, turlar, konaklama dağılımları, araç kiralama, rehberlik hizmetleri, simültane hizmetleri, toplantı teknik alt yapı hizmetleri vb) verebilmeyi ve bundan bir ekonomik gelir elde edebilmeyi beklemekteydik. Ancak gelişmelerin, bu nevi hizmetlerin yerel firmalardan doğrudan alınması yerine, Ankara'daki firmalar vasıtasıyla sağlanması ve yerel firmaların da 7. ve 9. sırada sadece “taşeron” firma olarak kullanılması şeklinde olması nedeniyle bu beklentimiz gerçekleşmeyecektir...

22 numaralı görüşmeci ise aynı beklentiye;

...İlk başta araştırma için bir grup geldi, yerel firmalara iş verilecek sandık. Ancak ne otel, ne bilet, ne ulaşım hiçbir şey yerel acentalardan karşılanmadı, iş verilmedi. En basit balon süslemeleri bile Ankara'dan ayarlandı. Biraz sesler yükselince merkezi büyükşehirlerden olan (İstanbul-Ankara) birkaç taşeron firmaya iş verildi...

sözleriyle ifade etmektedir.

Uzun vadeli ekonomik beklentiler kategorisinde ise katılımcıların en büyük ekonomik beklentisinin “kentin turizm gelişimine katkı” olduğu görülmektedir. Ayrıca katılımcılar “yatırımların sağlayacağı ekonomik katkı”, “kent tanınırlığı/görünürlüğü sayesinde katkı” ve “dış ticaret/ticaret artışı” beklentilerinin olduğunu ifade etmişlerdir. Etkinliğin ardından turizmin gelişeceğini düşünen görüşmecilerin bu beklentileri literatürde bu konuda yapılan çalışmaların bulgularıyla da benzerlik göstermektedir. Örneğin; Turin kış olimpiyatlarıyla ilgili Guala, (2009: 26-27)'nin yaptığı çalışma halkın turizm konusunda gelişme beklentisinin olduğunu ve katılımcıların turist gelişlerinin oyunlardan sonra da devam edeceğini beklediklerini göstermiştir. Ayrıca kentsel dönüşüm ve tanıtımda oyunları katalizör olarak görme beklentisi de bulunmaktadır.

5.2. Akdeniz Oyunları'ndan Sosyal Beklentiler

“2013 Akdeniz Oyunları'ndan sosyal beklentileriniz nelerdir?” sorusuna verilen yanıtlardan elde edilen 7 ifade Tablo 2’de görülmektedir. Bu ifadeler “kentle ilgili beklentiler” ve “yerel halkla ilgili beklentiler” olarak 2 kategoride ele alınmıştır. Buna göre görüşmecilerin sosyal beklentisinin en çok “kent reklamı ve tanıtımı” beklentisi olduğu görülmektedir. Mersin’in tanıtım açısından eksiklikleri olduğunu belirten görüşmeciler, bu etkinliği tanıtım açısından bir fırsat olarak görmektedir. 7 numaralı görüşmeci bu konudaki görüşlerini “*Mersin’in tarihinde böyle bir şans yakalamadığını düşünüyorum*” diyerek ifade etmiştir.

Tablo 2. Akdeniz Oyunları'ndan Sosyal Beklentiler

	KULLANILAN İFADELER	Σ_i	$\Sigma_i(43)$	%	% (100)
1-Kentle ilgili beklentiler	(1.1) Kent reklamı ve tanıtımı	10	21	47,62	48,84
	(1.2) Spor kenti olma imkanı	6		28,57	
	(1.3) Sosyal yaşamda hareketlilik/canlanma	5		23,81	
2-Yerel halkla ilgili beklentiler	(2.1) Sosyal etkileşim	8	22	36,36	51,16
	(2.2) Çocukların ve gençlerin spora yönelimi	7		31,82	
	(2.3) Spor bilinci kazanımı	5		22,73	
	(2.4) Etkinlik deneyimi	2		9,09	

Altı çizilen bir diğer konu ise, kentin tarihi, kültürel ve turistik çekicilik unsurlarını yansıtan ve tanıtım konusunda oldukça önemli olan hediyelik eşya konusunun göz ardı edilmesidir. Bu durum Mersin Turizm Platformu Eylem Planı’nda da “kentin hediyelik eşya, anı objesi eksikliği” olarak tespit edilen bir konu olmuştur. Mersin kıyılarının dünyada doğa koruma açısından bir sembol haline gelen deniz kaplumbağalarının Akdeniz’deki en önemli yuvalama alanlarından birisi olması nedeniyle, Akdeniz Oyunları’nın maskotu da kaplumbağa olmuş ve Karetta adını almıştır. 5 numaralı görüşmeci bu konudaki düşüncelerini:

...Mersin’le ilgili tanıtıma katkısı olacak hatıra, hediyelik eşya, simge ürünler yaratılmadı. Örneğin, bir Berlin ayısı, Bir İspanya’nın boğası gibi Caretta kaplumbağayı kullanabilirdik. Çok farklı renklerde yapılabilir, her objede, mutfak eşyasından oyuncaklara kadar her alanda kullanılabildi. En azından bu oyunlar fırsattı...

şeklinde dile getirmiştir.

Kentle ilgili diğer bir sosyal beklenti “spor kenti olma imkanı”dır. Çalışmanın genelinde birçok görüşmeci tarafından önemle üzerinde durulan konulardan biri olan kentin kimlik sorunu olduğu görüşü önemli bir bulgudur. Bu bağlamda görüşmeciler, etkinliğin ve etkinlik için yapılan yatırımların kentin bir spor kenti olma imkanı sunacağını düşünmektedirler. Bunlara ilaveten kentin sosyal yaşamında hareketlilik/canlanma beklentisi içinde olan görüşmeciler de bulunmaktadır.

Yerel halkla ilgili beklentiler kategorisinde ise “sosyal etkileşim” en çok dile getirilen beklenti olmuştur. 2. sırada “çocukların ve gençlerin spora yönelimi” ve 3. sırada “spor bilinci kazanımı” ifadeleri yer almaktadır. 2 numaralı görüşmecinin bu konudaki düşünceleri dikkat çekmektedir.

...Bu etkinlik ve etkinlik yatırımları genç nüfusun ağırlıkta olduğu kentimizde boş zamanlı geçlerin spora yönelmeleri belki de var olan yeteneklerin keşfedilmesine olanak sağlayabilecektir. Spor bilincinin oluşmasıyla belki de bundan beş altı sene sonra, Mersin’den çok iyi sporcuların ses getirecek başarılarla imza attığını görebileceğiz...

Diğer sosyal beklentilerde ortaya koyulan görüş ise en düşük frekansı alan “etkinlik deneyimi” olmuştur. Bu görüşü ortaya koyan katılımcılar, etkinliğin sağladığı deneyimin çok önemli olduğunu, bu deneyimin yerel halk açısından önemli bir avantaj yaratacağını düşünmektedirler.

5.3. Akdeniz Oyunları'ndan Kültürel Beklentiler

Katılımcılara yöneltilen 3. araştırma sorusu olan “2013 Akdeniz Oyunları'ndan kültürel beklentileriniz nelerdir?” sorusuna verilen yanıtlar Tablo 3’de yer almaktadır. Elde edilen 9 ifade, “kültürel tanıtımla ilgili beklentiler” ve “kültürel gelişimle ilgili beklentiler” olarak iki kategoride birleştirilmiştir. Kültürel tanıtımla ilgili beklentiler kategorisini; “mevcut kültür mozaiğini tanıtma”, “kültür alışverişinde bulunma yoluyla tanıtım”, “mutfak kültürünü tanıtma”, “yerel ürün satışı yoluyla kültürel tanıtım” ifadeleri oluşturmaktadır. Buna göre katılımcıların kültürel beklentileri en çok Mersin’in mevcut kültür mozaiğini tanıtma yönündedir. Görüşmeciler Mersin’in sosyo-kültürel

yapısını bir mozaik olarak görmekte ve farklı kültürlerle aşına olan yapının turizm ve çeşitli etkinlikler açısından oldukça elverişli olduğunu belirtmektedirler.

Tablo 3. Akdeniz Oyunları'ndan Kültürel Beklentiler

	KULLANILAN İFADELER	Σ_i	$\Sigma_i (53)$	%	% (100)
1-Kültürel tanıtımla ilgili beklentiler	(1.1) Mevcut kültür mozağini tanıtmaya	12	24	50,00	45,28
	(1.2) Kültür alışverişinde bulunma yoluyla tanıtım	6		25,00	
	(1.3) Mutfak kültürünü tanıtmaya	3		12,50	
	(1.4) Yerel ürün satışı yoluyla kültürel tanıtım	3		12,50	
2-Kültürel gelişimle ilgili beklentiler	(2.1) Kültürel etkileşim	12	29	41,38	54,72
	(2.2) Spor kültürü gelişimi	9		31,03	
	(2.3) Çevre bilinci/kültürü gelişimi	3		10,34	
	(2.4) Kültürel gelişim beklentisi yok	3		10,34	
	(2.5) Turizm kültürü gelişimi	2		6,90	

Kültürel beklentiler konusundaki genel düşüncüyü 20. numaralı görüşmecinin ifadeleri, oldukça net olarak ortaya koymaktadır:

...Mersin Türkiye'nin dört bir yanından insanı olan, her bölgeden göç almış, sevgi ve barış temelinde bir sosyo-kültürel yapıya sahip kentimizdir. Her yerde kıyamet koparken burada farklılıklara alışkın bir zemin bulunmaktadır. Buradaki eşsiz şehir mezarlığı bunun göstergesidir. Her dinden, mezhepten insanlar yan yana kabirlerde yatmaktadır. Bununla gurur duymaktayız ve bu yapımızı tanıtabilmeyi ummaktayız...

Bunlara ek olarak "kültür alışverişinde bulunma yoluyla tanıtım" ifadesiyle görüşmeciler; kent kültürü tanıtılırken, farklı ülkelerden gelen kişilerin de kültürünü tanıma olanağı doğacağını vurgulamaktadırlar. Mersin'in gastronomi konusunda iyi olduğunu düşünen görüşmecilerin "mutfak kültürünü tanıtmaya" beklentileri de bulunmaktadır. Kültürel tanıtımla ilgili son beklentiye ise "yerel ürün satışı yoluyla kültürel tanıtım" ifadesi oluşturmaktadır.

Kültürel gelişimle ilgili beklentileri ise "kültürel etkileşim", "spor kültürü gelişimi", "çevre bilinci/kültürü gelişimi", "kültürel gelişim beklentim yok", "turizm kültürü gelişimi" ifadeleri oluşturmaktadır. Görüşmeciler bu etkinliğin kültürel etkileşim imkânı sağlayacağını ve bununla beraber yerel halkın "çevre", "spor," "turizm kültürü" gibi konularda gelişmelerine faydalı olacağını belirtmişlerdir. Kültürel beklentilerinin olmadığını belirten görüşmeciler ise halkın, bilgilendirilmesi, ilgi ve katılımı yeterince sağlanabilirse kültürel bir beklentiden söz edilebileceğini vurgulamışlardır. Ancak halka iyi tanıtım ve bilgilendirme yapılmadığını, yerelin etkinliğin dışında bırakıldığını belirterek bu açıdan beklentileri bulunmadığını ifade etmişlerdir.

5.4. Akdeniz Oyunları'ndan Çevresel Beklentiler

"2013 Akdeniz Oyunları'ndan çevresel beklentileriniz nelerdir?" araştırma sorusuna verilen yanıtlarda yer alan 9 ifade; "kentlin görünümüyle ilgili beklentiler", "çevresel duyarlılıkla ilgili beklentiler" ve "belediyecilik hizmetleriyle ilgili beklentiler" olarak üç kategoride birleştirilmiş ve Tablo 4'de sunulmuştur. Çevresel duyarlılıkla ilgili beklentiler kategorisinin ve aynı zamanda tüm çevresel beklentilerin en yüksek frekansını "nükleer santral yerine yenilenebilir enerjiye dikkat çekme fırsatı" ifadesi oluşturmaktadır. Bu görüşü ortaya koyan katılımcılar Mersin'de yapımına başlanan nükleer santrale karşı olduklarını ve santralin kentlin hedefleriyle çeliştiğini belirtmişlerdir. "Çevre düzenlemesi ihtiyacına dikkat çekme" ve "geri dönüşüm ve atık konularına dikkat çekme" ifadeleri ise kentlin bu yönde eksikliklerinin bulunduğunu ve çevresel duyarlılık gerektiren konular olduğunu göstermektedir.

Belediyecilik hizmetleriyle ilgili beklentiler kategorisini oluşturan ifadeler ise "temizlik ve bakım", "yeşillendirme", "yol ve kaldırımların iyileştirilmesi" ve "trafik park alanlarının düzenlenmesi"dir.

Katılımcıların kentlin görünümüyle ilgili beklentileri "görüntü kirliliğinin giderilmesi" ve "kent girişlerinin güzelleştirilmesi"dir. Öyle ki; diğer sorulara verilen yanıtlarda da dikkat çeken bir bulgu; kentte genel bir görüntü kirliliğinin mevcut olması ve özellikle doğu girişi olmak üzere kent girişlerinin çirkin görünümlü olmasıdır. Seyahat acentası sahibi ve yöneticisi olan 5 numaralı görüşmeci bu konudaki düşüncelerini şu şekilde aktarmaktadır:

...Mersin'in kent girişi çirkin ve bakımsız durumdadır. Özellikle turlarla turist getirdiğimizde bu görüntüden resmen utanıyoruz. Belki bu oyunlar vesilesiyle dikkat çeker ve düzeltilmesi için adımlar atılır...

Tablo 4. Akdeniz Oyunları'ndan Çevresel Beklentiler

	KULLANILAN İFADELER	Σ_i	$\Sigma_i (s_2)$	%	% (100)
1- Çevresel duyarlılıkla ilgili beklentiler	(1.1) Nükleer santral yerine yenilenebilir enerjiye dikkat çekme fırsatı	11	22	50,00	42,31
	(1.2) Çevre düzenlemesi ihtiyacına dikkat çekme	6		27,27	
	(1.3) Geri dönüşüm ve atık konularına dikkat çekme	5		22,73	
2- Belediyecilik hizmetleriyle ilgili beklentiler	(2.1) Temizlik ve bakım	7	21	33,33	40,38
	(2.2) Yeşillendirme	6		28,57	
	(2.3) Yol ve kaldırımların iyileştirilmesi	5		23,81	
	(2.4) Trafik park alanlarının düzenlenmesi	3		14,29	
3- Kentin görünümüyle ilgili beklentiler	(3.1) Görüntü kirliliğinin giderilmesi	6	9	66,67	17,31
	(3.2) Kent girişlerinin güzelleştirilmesi	3		33,33	

5.5. 2013 Akdeniz Oyunları Açısından Mersin'in Sorunları

““2013 Akdeniz Oyunları açısından Mersin'in sorunları nelerdir?” şeklindeki beşinci araştırma sorusuna verilen yanıtlardan elde edilen 19 ifade, 5 kategori altında birleştirilmiş ve Tablo 5’de sunulmuştur. Bunlar: “yönetimsel sorunlar”, “çevresel sorunlar”, “üst yapı sorunları”, “altyapı sorunları” ve “ulaşım ile ilgili sorunlar” olarak adlandırılmıştır. Katılımcıların en ağırlıkta ifade ettiği sorun üst yapı sorunları başlığı altında yer alan nitelikli konaklama kapasitesi yetersizliğidir. Mersin’de 2013 itibarıyla şehir merkezinde 2 ve şehir merkezine 55 km uzaklıkta 1 adet olmak üzere 3 adet 5 yıldızlı otel bulunmaktadır. 10 adet 4 yıldızlı otelin 5’i ve 18 adet 3 yıldızlı otelin 4’ü şehir merkezindedir (www.mersinkulturturizm.gov.tr). Otel yöneticisi 10 numaralı görüşmeci konukların 3-4-5 yıldızlı otellere mevkilerine göre bölündüğünü vurgulamış ve özellikle açılış günü için çok önemli gördükleri konukları bile kabul edemediklerini, 24 numaralı seyahat acentası sahibi görüşmeci aynı tarihlerde gerçekleştirilecek olan “Güneş Festivali” için konaklama yaptıramadıklarını belirtmiştir.

Etkinlik tesis ve mekanlarının yapımının gecikmesi de üst yapı sorunlarından birisidir ve bu konu gelişmiş ve özensiz yapılması konusunda endişe yaratmaktadır. Bu kategorinin en düşük frekansını kent genel bir sorunu olan “çarçık kentleşme” ifadesi oluşturmaktadır.

Ulaşım ile ilgili sorunlar kategorisini oluşturan ifadeler ise “kentte havaalanı olmayışı”, “karayolu eksiklikleri”, “toplu ulaşım yetersizliği ve niteliği” ile “deniz ulaşımı zayıflığı”dır. Özellikle kent turizm alanında gelişmemesinin de en önemli nedenlerinden birisi olduğunu belirttikleri ulaşım sorunları; Akdeniz Oyunları açısından da önemli bir sorun olarak vurgulanmaktadır.

Çevresel sorunlar kategorisinde görüldüğü gibi görüşmeciler “mevcut nükleer santral projesi”, “görüntü kirliliği” ve “çevre kirliliği” sorunlarını da, bu etkinlik için önemli birer sorunu olarak kabul etmektedirler. Mersin Akkuyu’da başlayan nükleer santral projesinin kent turizm hedefiyle çeliştiğini vurgulayan katılımcılar ayrıca levhalar, kent girişleri vb. kirliliklerin kent çehresini bozduğunu belirtmişlerdir.

Yönetimsel sorunlar kategorisinde “koordinatörlüğün yerel halka yönelik bilgilendirme eksikliği”, “turizmde örgütlenme yetersizliği”, “kent yerel yönetiminin eksiklikleri”, “yerel iş dünyasının etkinliğe dahil edilmemesi”, “göç sorunu”, “kent kimliğinin oluşturulamaması” ve “güvenlik sorunu” ifadeleri yer almaktadır. Koordinatörlüğün yerel halka yönelik bilgilendirme eksikliği bu kategorinin en yüksek frekansına sahiptir. 2 numaralı görüşmeci:

...Ben en önemli sorunun Mersin halkının bilinçlendirilmesi yönünde yeterli çalışma yapılmaması olduğunu düşünüyorum. Halkın geneli bu oyunların ne anlama geldiğinin ve neler olacağını farkında değil. Korkarım bazı karşılaşmalarda yeterince seyirci olmayacak, insanlar normal yaşantılarına devam edecekler. Gönül isterdi ki kentte 10 günlüğüne tatil verilsin, işler bırakılsın, tüm çaba, tüm odak bu etkinliğe yoğunlaşsın. Halkın katkısı için çok önemliydi...

sözleriyle bu sorunu dile getirmiştir. Bir diğer görüşmeci; “kurumların vereceği katkılar konusunda etkinlik öncesi çalıştaylar yapılabilirdi, Akdeniz Oyunları halka daha iyi ve daha etkili aktarılabilirdi” şeklinde benzer düşüncelerini aktarmıştır.

Tablo 5. Akdeniz Oyunları Açısından Mersin'in Sorunları

	KULLANILAN İFADELER	Σ_i	$\Sigma_i (101)$	%	% (100)
1-Üst Yapı Sorunları	(1.1) Nitelikli konaklama kapasitesi yetersizliği	14	19	73,68	18,81
	(1.2) Etkinlik tesis ve mekanlarının yapımının gecikmesi	3		15,79	
	(1.3) Çarpık kentleşme	2		10,53	
2-Ulaşım ile ilgili sorunlar	(2.1) Kentte havaalanı olmayışı	10	28	35,71	27,72
	(2.2) Karayolu eksiklikleri	9		32,14	
	(2.3) Toplu ulaşım yetersizliği ve niteliği	7		25,00	
	(2.4) Deniz ulaşımı zayıflığı	2		7,14	
3-Çevresel Sorunlar	(3.1) Mevcut nükleer santral projesi	8	22	36,36	21,78
	(3.2) Görüntü kirliliği	7		31,82	
	(3.3) Çevre kirliliği	7		31,82	
4-Yönetimsel Sorunlar	(4.1) Koordinatörlüğün yerel halka yönelik bilgilendirme eksikliği	7	26	26,92	25,74
	(4.2) Turizmde örgütlenme yetersizliği	5		19,23	
	(4.3) Kentin yerel yönetiminin eksiklikleri	4		15,38	
	(4.4) Yerel iş dünyasının etkinliğe dahil edilmemesi	3		11,54	
	(4.5) Göç sorunu	3		11,54	
	(4.6) Kent kimliğinin oluşturulamaması	2		7,69	
	(4.7) Güvenlik sorunu	2		7,69	
5-Altyapı sorunları	(5.1) Elektrik kesintisi	4	6	66,67	5,94
	(5.2) İnternet erişimi sorunu	2		33,33	

Özellikle turizm işletmelerinden katılımcıların vurguladığı önemli bir konu olarak altı çizilen sorun ise turizmde örgütlenme yetersizliğidir. Turizm sektöründen bir görüşmeci “Sektörde birlikte hareket etme yok, sorun söyleyen çok çözüm sunan yok” derken bir diğer görüşmeci, “...acentalar arası bile örgütlenemiyoruz. Bir havayolunun internet satış fiyatıyla acenta satış fiyatı farkı ile ilgili bir boykot kararı aldık, sadece 3 acenta uyguladık...” diyerek bu durumu özetlemektedir.

Bir diğer yönetsel sorun olarak altı çizilen konu da “kentin yerel yönetiminin eksiklikleri”dir. Bu düşüncüyü savunan görüşmeciler, özellikle yerel yönetimin etkinlik koordinatörlüğüyle ve kurumlar arası iletişim konusunda eksiklikleri olduğunu belirtmişlerdir. Ayrıca yerel iş dünyasının etkinliğe dahil edilmemesinin bu kişilerde küskünlük yarattığını da ifade etmişlerdir. 18 numaralı görüşmeci bu durumu net bir şekilde:

...Akdeniz Oyunları ile ilgili tesislerin inşaatı, işletilmesi, oyunların tanıtılması ve konuklara lojistik destek verilmesi gibi konulara Mersin iş dünyası “nötr” bırakılmıştır. İş dünyası ve esnaf ile Akdeniz Oyunları yönetimi arasında uyum ve koordinasyon yoktur...

şeklinde dile getirmiştir.

Elektrik kesintisi ve internet erişimi sorunu ise alt yapı sorunları kategorisinde yer almakta olup, bir sonraki araştırma sorusunda kentin bunlara ek olarak farklı altyapı sorunları vurgulanmaktadır.

5.6. 2013 Akdeniz Oyunları İçin Mersin'in Alt Yapı Olanakları

“2013 Akdeniz Oyunları için Mersin'in alt yapı olanaklarını nasıl değerlendiriyorsunuz?” sorusuna verilen yanıtlardan 10 ifade elde edilmiş ve bunlar “genel alt yapı olanakları” ve “spor altyapısı olanakları” olarak iki kategoride değerlendirilmiştir. Katılımcılar en çok genel alt yapı olanakları konusunda altyapının yetersiz olduğunu düşünmektedir. 7 görüşmeci “ulaşım olanaklarının iyi olmadığını ve yol sorunları bulunduğunu ifade ederken, aynı sayıda görüşmeci “kentin alt yapı olanakları iyi/yeterli durumda” olduğunu belirtmiştir. Genel altyapı olanakları konusunda sorunlar olduğunu düşünenler özellikle kanalizasyon sisteminin iyi olmadığını, elektrik kesintisi ve internet

erişiminde aksaklıklar olduğunu ve engellilere yönelik erişim sorunları mevcut olduğunu altını çizmektedirler.

Tablo 6. Mersin'in Alt Yapı Olanakları

	KULLANILAN İFADELER	Σ_i	$\Sigma_i (51)$	%	% (100)
1- Genel alt yapı olanakları	(2.1) Altyapı yetersiz durumdadır	8	44	18,18	85,71
	(2.2) Ulaşım olanakları iyi değildir	7		15,91	
	(2.3) Yol sorunları bulunmaktadır	7		15,91	
	(2.4) Kentin alt yapı olanakları iyi/yeterli durumdadır	7		15,91	
	(2.5) Kanalizasyon sistemi iyi değildir	6		13,64	
	(2.6) Elektrik kesinti sorunları mevcuttur	4		9,09	
	(2.7) İnternet erişiminde aksaklıklar mevcuttur	3		6,82	
	(2.8) Engellilere yönelik erişim sorunları mevcuttur	2		4,55	
2- Spor altyapı olanakları	(1.1) Spor altyapısı yeterli durumdadır	5	7	71,43	14,29
	(1.2) Spor altyapısı yetersiz durumdadır	2		28,57	

Spor altyapı olanakları kategorisinde ise mevcut imkânlar ve yeni yapılan tesislerle Akdeniz Oyunları için 5 görüşmeci spor altyapısını yeterli görürken, 2 görüşmeci yetersiz bulmaktadır. Spor altyapısını yetersiz gören katılımcılar, bu nedenle bazı etkinliklerin yapılamayacağını ve bazılarının da başka kentte yapılacağını ve bundan üzüntü duyduklarını belirtmişlerdir.

5.7. 2013 Akdeniz Oyunları için Mersin'in Üst Yapı Olanakları

“2013 Akdeniz Oyunları için Mersin'in üst yapı olanaklarını nasıl değerlendiriyorsunuz?” şeklindeki 7. soruya verilen yanıtlardan 7 ifade elde edilmiş ve iki kategoride birleştirilmiştir. Bu kategoriler “ihtiyaç duyulan üst yapı unsurları” ve “yeterli görülen üst yapı unsurları” olarak adlandırılmıştır. Katılımcıların üst yapı olanakları konusunda en çok vurguladıkları görüş; “kaliteli konaklama tesisleri çok yetersiz durumdadır” görüşüdür. 5. sorusunun bulgularında da aynı ihtiyaç vurgulanmıştır. Kaliteli restoran olanaklarının da kısıtlı olduğunu düşünen görüşmeciler, bu konuda özellikle yabancı dil menüleri ve uluslararası mutfak hizmetleri yetersizliklerinin altını çizmektedir. Tarsus-Kazanlı Projesinin ise bir an önce bitirilmesi gerektiği de, diğer bir ihtiyaç olarak belirtilmiştir.

Tablo 7. Mersin'in Üst Yapı Olanakları

	KULLANILAN İFADELER	Σ_i	$\Sigma_i (43)$	%	% (100)
1- İhtiyaç duyulan üst yapı unsurları	(1.1) Kaliteli konaklama tesisleri çok yetersiz durumdadır	16	21	76,19	48,84
	(1.2) Kaliteli restoran olanakları kısıtlıdır	3		14,29	
	(1.3) Tarsus-Kazanlı Projesinin bitirilmesi gereklidir	2		9,52	
2- Yeterli görülen üst yapı unsurları	(2.1) Spor tesisleri yeterli durumdadır	9	22	40,91	51,16
	(2.2) Üst yapı oyunlar için yeterlidir	6		27,27	
	(2.3) Yiyecek içecek işletmeleri yeterli durumdadır	4		18,18	
	(2.4) Alışveriş merkezleri cazip durumdadır	3		13,64	

Yeterli görülen üst yapı unsurlarını ise “spor tesisleri yeterli durumdadır”, “üst yapı oyunlar için yeterlidir”, “yiyecek içecek işletmeleri yeterli durumdadır” ve “alışveriş merkezleri cazip durumdadır” ifadeleri oluşturmaktadır.

5.8. 2013 Akdeniz Oyunları için Mersin'in İnsan Kaynağı Olanakları

Sekizinci araştırma sorusu olan “2013 Akdeniz Oyunları için Mersin'in insan kaynağı olanaklarını nasıl değerlendiriyorsunuz?” sorusuna verilen yanıtlar iki kategoriden oluşmaktadır. Bunlar 3 ifadeden oluşan “İnsan kaynağı olanakları konusunda olumlu görülen konular” ve 5 ifadeden oluşan “İnsan kaynağı olanakları konusunda olumsuz görülen konular” kategorileridir. Olumlu görülen ifadeler göre; katılımcıların 15'i kentte yeterli insan kaynağının mevcut olduğunu düşünmekte, 6'sı kentteki üniversitelerin varlığının nitelikli insan kaynağı için önemli bir kaynak olduğunu belirtmekte ve 5'i kentte görev almaya hevesli bir yerel halk bulunduğunu ifade etmektedir.

Olumsuz görülen konuların başında ise 7 frekansla “Kentin insan kaynağı değerlendirilmemektedir” ifadesi yer almaktadır. Mersin'in insan kaynağı olanağıyla ilgili olarak İŞKUR Müdürü'nün beklentisinin önem taşıdığı düşünülmektedir:

...İşveren-iş arayan arasında resmi bir köprü vazifesi gören kurumumuzla daha fazla irtibata geçilir, kurumumuza kayıtlı iş arayanların açık iş pozisyonlarına yönlendirilmesi, kalifiye elemanların kurumumuzda mesleki eğitim alan iş arayanların karşılanması, alt yapı ve üst yapı çalışmalarında Toplum Yararına Programının kullanılmasıyla organizasyonda etkinlik artırılabilir...

Tablo 8. Mersin'in İnsan Kaynağı Olanakları

	KULLANILAN İFADELER	Σ_i	$\Sigma_i(51)$	%	% (100)
1-İnsan kaynağı olanakları konusunda olumlu görülen konular	(1.1) Kentte yeterli insan kaynağı mevcuttur	15	26	57,69	50,98
	(1.2) Kentteki üniversitelerin varlığı nitelikli İK için önemli bir kaynaktır	6		23,08	
	(1.3) Kentte görev almaya hevesli bir yerel halk bulunmaktadır	5		19,23	
2-İnsan kaynağı olanakları konusunda olumsuz görülen konular	(2.1) Kentin insan kaynağı değerlendirilmemektedir	7	25	28,00	49,02
	(2.2) Nitelikli insan kaynağı yetersizdir	6		24,00	
	(2.3) Yabancı dil bilen insan kaynağı yetersizdir	5		20,00	
	(2.4) Akdeniz Oyunları Komitesi'ndekilerin Mersinli olmaması Mersin'i ve insanını tanımamasına yol açmaktadır.	4		16,00	
	(2.5) Taksi şoförlerinin eğitim ihtiyacı vardır	3		12,00	

6 görüşmeci “Nitelikli insan kaynağı yetersizdir” derken, 5 görüşmeci “yabancı dil bilen insan kaynağı yetersizdir” ifadelerini kullanmıştır. 3 görüşmeci “taksi şoförlerinin eğitim ihtiyacı vardır” görüşünü belirtmekte, 4 görüşmeci “Akdeniz Oyunları Komitesi'ndekilerin Mersinli olmaması Mersin'i ve insanını tanımamasına yol açmaktadır” görüşünü savunmaktadır. Katılımcılar, kenti bilmenin, kent insanını tanımanın onları motive etmede ve etkinliğe katmada ve oyunların halka mal olması konusunda çok önemli olduğunu vurgulamaktadırlar. Bir görüşmeci;

...Tavrıları, yaklaşımları bile farklı bu kişilerin.Mersin için bir şeyler yapılıyorsa, kentli insanlar olmalıydı komitede. Nerde ne var? diye bizleri arayıp soruyorlar çünkü kenti, kent insanını bilmiyorlar...

derken bir başka görüşmeci;

...Komitede Mersin'i bilen yok. İş yaptıkları Ankara- İstanbul firmaları Mersin'i bilmiyor. Etkinlik hazırlıkları için Taşucu'ndan kalkan tekneyi, rehberleri, yemek yenilebilecek yerler gibi şeyleri soruyorlar, sadece bilgi amaçlı, bizi kullanma amaçlı acentamızı arıyorlar...

şeklinde eleştiride bulunmuşlardır.

5.9. Mersin'e Yapılan Yatırımların Atıl Kalma Olasılığı

“Bu etkinlik kapsamında Mersin'e yapılacak yatırımların atıl kalma olasılığını nasıl değerlendiriyorsunuz?” şeklindeki araştırma sorusuna verilen yanıtlardan elde edilen 5 ifade “atıl kalabileceği yönünde” ve “atıl kalmayacağı yönünde düşünceler” olarak iki kategoride birleştirilmiştir. En yüksek frekansı “iyi değerlendirilmezse atıl kalır” ifadesi oluştururken bunu “etkin yönetilmezse atıl kalır” ifadesi izlemektedir. Görüşmecilerin 13'ü yapılan spor tesislerinin bu etkinlikten sonra çeşitli girişimlerle iyi değerlendirilmezse atıl kalacağını düşünmektedir.

Tablo 9. Mersin'e Yapılacak Yatırımların Atıl Kalma Olasılığı

	KULLANILAN İFADELER	Σ_i	$\Sigma_i(40)$	%	% (100)
1-Atıl kalabileceği yönünde düşünceler	(1.1) İyi değerlendirilmezse atıl kalır	13	21	61,90	52,50
	(1.2) Etkin yönetilmezse atıl kalır	6		28,57	
	(1.3) Mevcut kent yönetimi zihniyetiyle atıl kalır	2		9,52	
2-Atıl kalmayacağı yönünde düşünceler	(2.1) Yeni spor etkinliklerine zemin oluşturacaktır	11	19	57,89	47,50
	(2.2) Zaten önemli bir ihtiyaçtı atıl kalmaz	8		42,11	

Kentte Türkiye’de önemli ilklerden olan 52 katlı metropol örneğini veren 7 numaralı görüşmeci; bugün metropol iş merkezinin berbat bir durumda ve atıl bir halde olduğunu vurgulamıştır. Nasıl değerlendirilebileceği konusunda bir görüşmeci “yap-işlet-devlet modeli” önerirken, başka bir görüşmeci “özelleştirilebileceğini”, bir diğeri “turizm strateji ve politikalarıyla eşgüdümlü girişimlerle” değerlendirilebileceğini belirtmiştir. Aslında bu durumun kurumlara bağlı olduğunu ve bu tesislerin hangi kurum ya da kurumların idaresine verileceğinin atıl kalma konusunda belirleyici olduğunu belirten 6 numaralı görüşmeci ise “etkin yönetilmezse atıl kalır” düşüncesini paylaşmıştır. Bu durumun yaşanmaması için birbirinden farklı kurumların yönetimine bırakılması önerilmişse de, bu önerilerde; İl Gençlik ve Spor Müdürlüğü, üniversiteler, Millî Eğitim Müdürlüğü, belediyeler, sivil toplum kuruluşları ve kent yönetimi gibi çeşitli kurumlara önemli görevler düştüğü vurgulanmıştır. Son olarak atıl kalabileceği yönünde düşüncelerini paylaşan görüşmecilerden 2’si, bu durumun kentin mevcut yönetim tutumuyla ilgili olduğunu belirterek, “mevcut kent yönetimi zihniyetiyle atıl kalır” ifadesini kullanmıştır.

Atıl kalmayacağı yönündeki düşüncelerde ise en çok “yeni spor etkinliklerine zemin oluşturacaktır” ifadesi vurgulanmıştır. Spor tesislerinin kentin en büyük kazanımı olduğunu ifade eden bu görüşmeciler futbol kampları, ulusal ve uluslararası yarışma ve turnuva düzenlemeleri, amatör-profesyonel çeşitli branştan kulüplerin kullanımlarıyla kesinlikle atıl kalmayacağını belirtmişlerdir. 8 görüşmeci ise bu yatırımların kentte zaten bulunmayan önemli bir ihtiyaç olduğunu vurgulayarak atıl kalmayacağını belirtmişlerdir. Görüşmecilere göre; jimnastik salonu, yüzme havuzları, modern bir stadyum, kapalı spor salonu, yurt gibi yatırımlar zaten kentte gereksinim duyulan yatırımlardır.

5.10. 2013 Akdeniz Oyunları İçin Mersin’e Destek İhtiyacı

Araştırmacılar tarafından katılımcılara yöneltilen “2013 Akdeniz Oyunları için Mersin ne tür desteğe ihtiyaç duymaktadır? şeklindeki son araştırma sorusuna verilen yanıtlardan 11 ifade tespit edilmiştir. Bu 11 ifade, kendi içinde “kent içinden destek ihtiyacı” ve “kent dışından destek ihtiyacı” olarak iki kategoriye ayrılmıştır. Buna göre 11 sıklıkla “kurumlar arası işbirliği” en çok ihtiyaç duyulan destek olarak görülmektedir. Ardından “yerel halkın desteği”, “her alandan destek çok önemli”, “iş dünyası desteği ihtiyacı”, “akademik destek” ve “kentte örgütlenme ihtiyacı” ifadeleri gelmektedir. Kentin genel anlamda kurumlar arası işbirliği, her alandan destek ihtiyacı ve örgütlenme ihtiyacına dikkat çeken 2 numaralı görüşmeci; kentte kurumlar arası işbirliğinin/protokollerin kâğıt üzerinde kaldığını, bütünleşmenin ve örgütlenmenin gerçekleştirilemediğini belirtmiştir. Bu durumun da, her alanda olumsuz sonuçlar doğurduğunu ve bu etkinlik vasıtasıyla giderilmesi gerektiğinin altını çizmektedir.

Tablo 10. Akdeniz Oyunları İçin Mersin’in Destek İhtiyacı

	KULLANILAN İFADELER	Σ_i	$\Sigma_i (66)$	%	% (100)
1-Kent içinden destek ihtiyacı	(1.1) Kurumlar arası işbirliği	11	39	28,21	59,09
	(1.2) Yerel halkın desteği	10		25,64	
	(1.3) Her alandan destek çok önemli	6		15,38	
	(1.4) İş dünyası desteği	5		12,82	
	(1.5) Akademik destek	4		10,26	
	(1.6) Kentte örgütlenme ihtiyacı	3		7,69	
2-Kent dışından destek ihtiyacı	(2.1) Tanıtım desteği	7	27	25,93	40,91
	(2.2) Hükümet desteği	6		22,22	
	(2.3) Maddi destek	5		18,52	
	(2.4) Kentin turizmini geliştirme desteği	4		14,81	
	(2.5) Tesislerin yetiştirilmesi için destek	3		11,11	
	(2.6) Ulaştırma konusunda destek	2		7,41	

Kent işadamlarından oluşan bir sivil toplum kuruluşu yöneticisi görüşmeci ise iş dünyasının ve yerel halkın desteğinin çok önemli olmasına rağmen, önemsenmediğini eleştirerek:

... Akdeniz Oyunları yönetimi ‘halkla ilişkiler’ konusundaki eksikliklerini geç kalmış olsa dahi gidermeli, ciddi olarak kentten ve kentte yaşayanlardan beklentilerinin neler olduğunu, kendi

içinde belirlemesi ve bunun için bütçe ayırması ve kentte bu organizasyonu merak eden ve destek vermek isteyen kent halkının varlığının farkına varması gerekmektedir...

şeklinde düşüncelerini dile getirmiştir.

Kent dışından ihtiyaç duyulan desteklerin en başında “tanıtım desteği” yer almaktadır. Kentte tanıtımın etkin bir şekilde yapılmadığını genel olarak görüşmelerde dile getiren görüşmeciler, bu konuda kent dışından destek ihtiyacı duymaktadır. 2.sırada yer alan “Hükümet desteği” konusunda ise hükümet desteğinin var olduğunu ve mutlaka devamının gerekli olduğunu belirtmektedir. Hatta 5 numaralı görüşmeci Mersin'in ilk kez hükümet desteği aldığını vurgulamıştır. 5 görüşmeci maddi açıdan, 4 görüşmeci kentin turizminin geliştirilmesi konusunda, 3 görüşmeci tesislerin yetiştirilmesi için, 2 görüşmeci ise ulaştırma konusunda kent dışından desteğe ihtiyaç duyulduğunu belirtmişlerdir. Son olarak 23 numaralı görüşmecinin

...Mersin başıboş kalmış bir şehir gibi. Çok güzel imkânları olmasına rağmen değerlendirilmedi. Mersin'in ne şehri olduğu hala belli değil? Turizm, sanayi, tarım? Bu başıboşluk ortadan kaldırılmalı. Bu etkinlik faydalı olur umarım. Bunun için de verimli tanıtım desteği, kenttekilerden de birlik-beraberlik, işbirliğinden tutun her alandan destek çok önemli. Turizme de ciddi yatırım yapılması gerekiyor...

ifadeleri Mersin'in genel olarak ve Akdeniz Oyunları kapsamında destek ihtiyacını özetlemektedir.

6. Sonuç ve Öneriler

Mersin'in 2013 Akdeniz Oyunları'ndan beklentilerinin belirlenmesi amacıyla yapılan çalışmada içerik analiziyle elde edilen bulgular; katılımcıların en büyük beklentisinin oyunlar döneminde kent ekonomisinde canlanma beklentisi olduğunu göstermektedir. Katılımcıların %88'i bu doğrultuda görüş bildirmektedir. Katılımcıların %36'sı ise bu etkinliğin uzun vadede kentin turizminin gelişimine katkı sağlayacağı görüşündedirler. Bununla beraber oyunlar döneminde esnaf ile konaklama işletmelerine ve uzun vadede kente yapılan yatırımların ekonomik katkı sağlamasını beklemektedirler. İş yaratma beklentisi ve kent tanınırlığı/görünürlüğü sayesinde ekonomik katkı beklentileri gibi ekonomik anlamdaki bu beklentiler metinde değinildiği gibi spor etkinliklerinin etkileri ve beklenti çalışmalarıyla da örtüşmektedir.

İş yaratma beklentisi ile Mersin'in sorunları, destek ihtiyacı ve insan kaynakları olanakları sorularından da elde edilen bulgulara dayanarak kentin yerel işletmelerinin etkinliğe dahil edilmemesi konusunda hayal kırıklıklarının olduğu ve bir küskünlük yarattığı söylenebilmektedir. Literatürde de görüldüğü gibi etkinliklerin yerele iş imkânı yaratması en önemli olumlu etkilerinden birisi olarak görülmektedir. Argan vd. (2013: 59)'e göre; spor etkinliklerinde birçok paydaşın farklı çıkar ve faydaları söz konusudur ve etkinlikler hükümetleri, iş dünyasını, gündemi yakalamak isteyen kurumları cezpt etmektedir. Yazarlar bu ilgilenimin temelini ise etkinliklerin hedef kitlenin ihtiyaçları ile iş çevresinin beklentilerini karşılamasına dayandığını vurgulamaktadırlar. Bu bağlamda Mersin'de bu konuda başlangıçta var olan bu beklentinin, gelişmelerle birlikte karşılanmadığı bulgulardan net olarak anlaşılmaktadır. Özellikle çalışmaya katılan sivil toplum kuruluşları ile seyahat acentaları yöneticilerinin eleştirileri, bu konu üzerinde yoğunlaşmaktadır. Yerel ekonomi açısından geniş kapsamlı ve kalıcı bir etki yaratmak için etkinlik komiteleri ve ev sahibi hükümetlerin etkinlik sürecine küçük ve orta ölçekli şirketleri de dahil etmek için çaba göstermeleri gerektiği ifade edilmektedir (Detroit, 2010: 12). Ev sahibi toplumun ekonomik değer elde etmesi, genellikle bu etkinliklere halkın desteğinin oluşmasında ana etkidir (Crompton, 2000'den aktaran Şimşek, 2011: 384). Buradan hareketle kentte yapılacak spor etkinliklerinin, paydaşların çıkar ve faydaları gözetilerek planlanması ve gerçekleştirilmesi ile önceliğin yerel işletmelere verilerek, bu işletmelere ve yerel halka iş imkânı sağlanması gerektiği düşünülmektedir. Böylece etkinliğe sahip çıkılabileceği, yeni etkinlik girişimleri için motivasyon oluşturabileceği ve kazanılacak deneyimle başarılı etkinlikler gerçekleştirilebileceği ifade edilebilir.

Katılımcıların Akdeniz Oyunları'ndan sosyal anlamda beklentileri de bulunmaktadır. Kentle ilgili olarak en çok kent reklamı ve tanıtımı ile spor kenti olma imkânı, yerel halkla ilgili olarak ise sosyal etkileşim ile çocukların ve gençlerin spora yönelimi konusunda beklentilerinin ağırlıkta olduğu görülmektedir. Araştırmada dikkat çeken bir bulgu da, kentin kimlik sorunu olduğu yönündedir. Akdeniz Oyunları ve bu oyunlar için yapılan yatırımların kente bir spor kimliği kazandırma konusunda büyük fayda sağlama beklentisi olduğu anlaşılmaktadır. Katılımcılarda RIS Mersin projesinde ortaya konmuş olan ve kentin güçlü yanları olduğu düşünülen turizm, tarım ve lojistik

unsurlarının henüz kente net bir kimlik kazandırmadığı algısının var olduğu söylenebilir. Buradan hareketle spor tesisleriyle alt yapısının oluşturulması sayesinde bir spor kenti olma vizyonu da kent hedeflerine eklenebilir ve bu yönde çalışmalar yapılabilir.

Spor etkinliklerinin en önemli faydalarından birisi “tanıtım” etkisidir. Özellikle büyük etkinlikler ulusal ve uluslararası çapta tanınırlık sağlamaktadır. Mersin’in tanıtım beklentisi kültürel beklentiler konusunda da ifade edilmiş olup ve sosyal beklentilerle birlikte değerlendirildiğinde kent halkının sosyo-kültürel yapısıyla gurur duyduğu ve bunun tanıtma beklentisi olduğu söylenebilmektedir. Nitekim kültürel tanıtım beklentileri arasında mevcut kültür mozaiğini tanıtma en önemli beklentiyi oluşturmaktadır. Aynı oranda katılımcı kültürel gelişme konusunda kültürel etkileşim beklentilerini dile getirmişlerdir. Buradan hareketle, çok farklı bölgelerden göç alan ve farklı inanç ve kültürler ile etkileşime açık bir sosyo-kültürel yapısı olan kentin bu özelliğinin daha çok ön plana çıkarılması gerektiği ve kent tanıtımlarında kullanması gerektiği önerilebilir.

Kentin çevresel beklentileri de bulunmaktadır. Bunlar çevresel duyarlılıkla, belediyeçilik hizmetleriyle ve kentin görünümüyle ilgili beklentilerdir. En önemli çevresel beklentiyi “nükleer santral yerine yenilenebilir enerjiye dikkat çekme” oluşturmaktadır. Nükleer santral hükümetin aldığı bir karar olarak geri adım atılması pek mümkün görülmemekte ve yapımı devam etmektedir. Buna karşın katılımcıların dile getirdiği çevre düzenlemeleri, geri dönüşüm ve atık konusu düzenlemeleri, temizlik ve bakım, yeşillendirme, görüntü kirliliğinin ve kent girişlerinin düzeltilmesi gibi çevresel beklentiler karşılanması mümkün olan beklentilerdir. Oysa bu konuda hala gelişme sağlamadığı anlaşılmakta ve turizm hedefi konmuş bir kentin çehresinin ve görünümünün çekici bir hale getirilmesi gerekmektedir.

Çalışma, kentin bu etkinlik kapsamında çevre sorunlarından başka sorunlarının da bulunduğunu ortaya koymaktadır. Bu sorunlar üst yapı, ulaşım, çevresel, yönetsel ve altyapı sorunları olarak sınıflandırılmıştır. Nitelikli konaklama kapasitesi yetersizliği, kentte havaalanı olmayışı, karayolu eksiklikleri, toplu ulaşım yetersizliği, nükleer santral projesi, görüntü ve çevre kirliliği altyapı sorunları ile koordinatörlüğün yerel halkı bilgilendirme eksikliği ve turizmde örgütlenememe gibi sorunlar bunların başlıcalarıdır. Kaliteli konaklama tesislerinin yetersizliği de vurgulananlar arasındadır. Üst yapı olanakları konusunda da katılımcıların %64’ü kentin bu ihtiyacının önemine dikkat çekmektedir. Bu bulgudan ve çalışmanın genel olarak tüm bulgularından hareketle kentin turizm yatırımlarına ihtiyacı olduğu ve Tarsus-Kazanlı projesinin biran önce bitirilmesi gerektiği söylenebilmektedir. Spor tesisleri, yiyecek içecek işletmeleri ve alışveriş merkezleri ise yeterli görülen üst yapı unsurlarını oluşturmaktadır.

Akdeniz Oyunları kapsamında kentin alt yapı sorunları arasında en çok dikkat çeken konular; ulaşım, yol sorunları, kanalizasyon sistemi ve elektrik kesintileridir. Bu bağlamda kentin, yapımında çok geç kalınmış olan havaalanının bir an önce bitirilmesi ve kara yolu ulaşımının iyileştirilmesi gerekmektedir. Ayrıca deniz ulaşımından daha fazla yararlanmak üzere girişimlerin artırılması yönünde desteklenmesi gerekmektedir. Böylece kurvaziyer turizmi de gelişebilecektir. Burada 2006 Mersin Turizm Sektör Raporu ile 2008 yılında yapılan bir çalıştayın da Mersin’in turizmi açısından tehdit unsurlarının birçoğunun bu çalışmadaki mevcut sorunlar bulgularıyla paralellik gösterdiğini ifade etmek gerekmektedir. Üzerinden 6-7 yıl geçmesine ve kentin bu sorunlarının tespitinin o dönemlerde de yapılmış olmasına rağmen, hala giderilememesi oldukça düşündürücüdür.

Katılımcıların etkinlik için alt, üst yapı ve çevre gibi konulardaki olumsuz birtakım algılarının insan kaynağı konusunda yerini olumlu bir algıya bıraktığı söylenebilmektedir. Akdeniz Oyunları için kentin insan kaynağı olanakları konusunda en olumlu görülen konu kentteki yeterli insan kaynağı olanağıdır. Bu unsur ve diğer olumlu görülen konular olan “üniversitelerin ve görev almaya hevesli bir halkın varlığı” da göz önüne alındığında; insan kaynağı konusunda yeni spor etkinlikleri için kentin önemli bir avantajının olduğu söylenebilmektedir. Bu yerel halk bu doğrultuda değerlendirilmeli ve özendirilmelidir. Nitekim katılımcıların %28’i kentin insan kaynağının değerlendirilmediğini düşünmektedir.

Katılımcıların %52’si, etkinlik kapsamında yapılan yatırımların iyi değerlendirilmez ve yönetilmezse atıl kalabileceğini düşünmektedirler. Katılımcıların %44’ü ise bu yatırımların zaten önemli bir ihtiyaç olduğunu ve %32’si yeni spor etkinliklerine zemin oluşturacağı için atıl kalmayacağını belirtmişlerdir. Literatürde spor etkinlikleri konusunda bu yönde yapılan çalışmalarda “Miras” (Legacy) adı verilen bir kavramla bu konunun önemi vurgulanmaktadır (Solberg ve Preuss, 2007; Guala, 2009; Dansero ve Puttilli, 2010; Thomson, Leopkey, Schlenker ve Schulenkor, 2010).

Miras, bir etkinliğin gerçekleştirildiği yer olan ev sahibi kent için uzun vadeli ekonomik, siyasi, turizm, sosyal ve/veya çevresel sonuçları olarak kabul edilmektedir (Thomson vd, 2010: 3). Deloitte (2010: 1)'un yayınladığı rapora göre: “Etkinliğin mirasının olumlu ve sürdürülebilir olabilmesi için etkinliğin girişimi öncesinden, etkinlik sonrasına kadar, her aşamasında iyi yönetilmesi ve beklentilere karşılık verebilmesi gerekmektedir. Bunu yapabilmek için ise bilimsel metotlar kullanarak aktif /pasif katılımcıların ve ev sahibi kentin beklentilerini ve etkinliğin fayda ve maliyetlerinin doğru olarak ortaya konması gerekmektedir. Aksi takdirde yatırımların atıl kalması ve olumsuz miras kaçınılmaz olmaktadır”. Bu nedenle etkinlik miras yönetimi, Mersin'in üzerinde titizlikle durması gereken bir husus olmalıdır.

Mersin'in destek ihtiyacı konusunda elde edilen bulgular, kent içinden ve dışından destek ihtiyaçlarının varlığı tespit edilmiştir. Katılımcılar, kent içinde en çok kurumlar arası işbirliğine ihtiyaç olduğunu belirtmişlerdir. Ardından yerel halktan ve her alandan destek ihtiyacı, iş dünyası, akademik ve kentte örgütlenme ihtiyaçları olduğunu belirten görüşler gelmektedir. Buradan hareketle kentin bu etkinliğe her açıdan sahip çıkma ve katkı koyma gerektiği çıkarımı yapılabilmektedir. Kent dışından da eksikliği bazı görüşmeciler tarafından sıklıkla vurgulanan tanıtım konusunda destek ve hükümet desteği gelmektedir. Yine, kentin yıllar boyunca merkezi yönetimlerden yeterince destek göremediği katılımcılar tarafından dile getirilen bir görüştür. Bu yüzden kente maddi açıdan ve turizmi geliştirme gibi konularda da destek beklemektedirler.

Çalışma, Akdeniz Oyunları Komitesi'nin yaptığı 2013 Mersin XVII. Akdeniz Oyunları Algı Araştırması isimli Adana ve Mersin'den 2279 kişinin katıldığı çalışmanın da bulgularıyla benzerlik göstermektedir (www.mersin2013.gov.tr). Akdeniz Oyunları'nın 2013 yılında Mersin'de düzenlenecek olmasından memnuniyet duyduklarını belirten katılımcılar; en çok bu etkinlik sayesinde ülkenin ve kentlerin tanıtımının yapılabilir olması nedeniyle memnuniyet duymaktadır. Bunun dışında “etkinliği izleyebilme imkânının doğması, ekonomik getiriler, bölgede turizmin gelişmesi, kentin alt yapısının geliştirilmesi, kültürel etkileşim fırsatları, yeni iş imkânlarının doğması, ülkemizde spora olan ilginin artması ve spor kültürüne katkı” katılımcıların diğer memnuniyet ifadeleridir.

Sonuç olarak, kentte etkinliğin gerçekleştirilmesinden memnuniyet duyan ve bu etkinlikten beklentileri olan bir halk vardır. Tespit edilen bu beklentilerin bundan sonra düzenlenecek etkinliklerde göz ardı edilmemesi, etkinliğin başarısı ve her alandan katkı sağlanması için oldukça önemlidir. Ayrıca yöneticiler gözüyle kentin sorunlarına bakış açılarını bilmenin, eksiklikleri giderme, önlemler alma ve örgütlenme konusunda yardımcı olacağı düşünülmektedir. Böylece Mersin, kentlerin yarıştıkları “ev sahibi kent olma” yarışında ve turizm sektöründe ivme kazanabilir.

Kaynakça

- Amenumey, E.K. ve Amuquandoh, E.F. (2010). Residents' Perceptions of the 2008 Confederation of African Cup (CAN 2008) Event, *Journal of Travel and Tourism Research*, Spring/Fall, 38-57.
- Argan, M. ve Katırcı, H. (2002). *Spor Pazarlaması*, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara.
- Argan, T. Mehpare (2013). *Etkinlik Yönetimi*, İçinde Terekli S, Aydın, G, Çelik, O, Şimşek, Y, Ertan, H. (Ed.) (2-64), Açıköğretim Fakültesi Yayını 1736, Eskişehir.
- Babacan, E. ve Göztaş, A. (2011). *Etkinlik Yönetimi*, Detay Yayıncılık, Ankara.
- Basım, N. ve Argan, M. (2009). *Spor Yönetimi*, Detay Yayıncılık, Ankara.
- Bjelac, Z. ve Milan, R. (2003). Sports Events as a Form of Tourist Product, Relating to the Volume and Character of Demand, *Journal of Sport Tourism*, 8(4), 260-269.
- Cankalp, M. (2002). *Sporda Yönetim ve Organizasyon*, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara.
- Çakıcı, C. ve Yavuz, G. (2012). 2013 Akdeniz Oyunları Bağlamında Spor Etkinlikleri ve Olası Etkileri, *1.Doğu Akdeniz Turizm Sempozyumu*, 20-22 Nisan, Mersin, Çağ Üniversitesi, 13-28.
- Deloitte Kamu Sektörü Raporu (2010). Kalıcı Bir Miras, http://www.deloitte.com/assets/Dcom-Turkey/Local%20Assets/Documents/turkey-tr_ps_KaliciBirMiras_160610.pdf
Erişim: 10.03.2013.
- Dansero, E. ve Puttilli, M. (2010). Mega-Events Tourism Legacies: The Case of the Torino 2006 Winter Olympic Games - A Territorialisation Approach, *Leisure Studies*, 29(3), 321-341.
- De Groote, P. (2005). A Multidisciplinary Analysis of World Fairs (= expos) and Their Effects, *Tourism Review*, 60(3), 20-28. <http://www.lboro.ac.uk/gawc/rb/rb155.html> Erişim: 02.01.2013.
- Dwyer, L. ve Forsyth, P. (2009). Public Sector Support for Special Events. *Eastern Economic Journal*, 35(4), 481-499.

- Getz, D. (2008). Event Tourism: Definition, Evolution, and Research, *Tourism Management*, 29, 403-428.
- Guala, C. (2009). To Bid or Not to Bid: Public Opinion Before and After the Games The Case of the Turin 2006 Olympic Winter Games. *The Olympic Legacy People, Place, Enterprise Proceedings of the First Annual Conference on Olympic Legacy 8-9 May 2008*, in J. Kennell, C. Bladen and E. Booth (eds), University of Greenwich (21-30). London.
- Karasar, N. (2009). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. Nobel Yayın Dağıtım, Ankara.
- Moreira, P. (2009). A Mega-Event Inside the Great Wall of China: Expectations and Possible Impacts of the Beijing 2008 Olympic Games, *The Olympic Legacy People, Place, Enterprise Proceedings of the First Annual Conference on Olympic Legacy, 8-9 May 2008*, in J. Kennell, C. Bladen and E. Booth (eds), University of Greenwich (45-54). London.
- Pira, A. (2004). *Etkinlik Yönetimi*, MediaCat, İstanbul.
- Roche, M. (2000). *Mega-Events and Modernity: Olympics and Expos in the Growth of Global Culture*, Routledge, London.
- Solberg, H. A. ve Preuss, H. (2007). Major Sport Events and Long-Term Tourism Impacts, *Journal of Sport Management*, 21, 213-234.
- Soteriades, D. (2008). Special Events: A Framework for Efficient Management, *International Conference 2008 Cultural and Event Tourism: Issues & Debates, 5-9 November, Alanya* (571-594). Detay Yayıncılık, Ankara.
- Şimşek, Y.K. (2011). 2011 Erzurum Dünya Üniversitelerarası Kış Oyunlarının Erzurum Şehrine Sosyo-Kültürel ve Ekonomik Etkisi, *Selçuk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 13(3), 383-393.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2008). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*, Seçkin Yayıncılık, Ankara.
- Tassiopoulos, D. (2005). *Event Management: A Professional and Developmental Approach*, 2nd Editon, Juta Academic, South Africa.
- Taşkın, E. (2011). Mersin 2013 Akdeniz Oyunları'na Ev Sahipliği Yapacak. *Gümrük Müşavirleri Dergisi*, 2(4), 28-31.
- Thomson, A., Leopkey, B., Schlenker, K. ve Schulenkorf, N. (2010). Sport Event Legacies: Implications for Meaningful Legacy Outcomes, *Global Event Congress IV, 14th 15th, July. UK Centre for Events Management*, Thomas, R.(ed), Leeds, (1-22).
- Wilson. R. (2006). The Economic Impact of Local Sport Events: Significant, Limited or Otherwise? A Case Study of Four Swimming Events, *Managing Leisure*, 11(1), 57-70.
- Yuen, B. (2008). Sport and Urban Development in Singapore, *Cities*, 25(1), 29-36.
- <http://www.cijm.org.gr/en/history>. Erişim: 25.01.2013.
- <http://www.bianet.org/bianet/siyaset/18614-mersin-turizmde-hak-ettigi-yerde-degilmis>
Erişim: 20.03.2013
- <http://www.mersinkulturturizm.gov.tr/TR,73389/turizm-isletme-belgeli-oteller-ve-tesisler.html>
Erişim: 15.12.2013
- <http://www.mersin2013.gov.tr/detay/6628/Halkin-Gozunden-Akdeniz-Oyunlari> Erişim: 15.06.2013